

Wprowadzenie

W niniejszym tomie przedstawiono wyniki archeologicznych badań ratowniczych na ośmiu stanowiskach zlokalizowanych w pasie przyszłej inwestycji drogi szybkiego ruchu S5 Gniezno–Poznań (węzeł *Kleszczewo*, odc. I Gniezno–Czachurki).

Powyższe badania zostały przeprowadzone, na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu, przez Konsorcjum Instytutu Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk Oddział w Poznaniu, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk Oddział we Wrocławiu oraz Fundację *Patrimonium*, na podstawie Umowy GDDKiA – O/PO/R-2/15/2009 z dnia 20 lipca 2009 r. wraz z aneksami. Liderem konsorcjum był Instytut Archeologii i Etnologii PAN Oddział w Poznaniu, a z jego ramienia Iwona Sobkowiak-Tabaka.

Stanowiska, umiejscowione w pasie drogowym, zostały zarejestrowane częściowo w trakcie prac nad Archeologicznym Zdjęciem Polski w latach 1983–1984 (Łubowo stan. 26, Mnichowo stan. 3–6, Wierzyce stan. 18), a częściowo dzięki wyprzedzającej inwestycji prospekcji terenowej, dokonanej na tamym terenie w 2006 r. przez Pracownię Konserwacji Zabytków w Poznaniu (Chwałkówko stan. 1, Łubowo stan. 53, Łubowo stan. 57, Pierzyska stan. 2, Pierzyska stan. 37); te ostatnie zweryfikowały także pozytywnie stanowiska zadokumentowane wcześniej w ramach AZP.

Badania wykopaliskowe przeprowadzono od sierpnia do listopada 2009 r. oraz od sierpnia do września 2010 r. W trakcie prac eksploracyjnych oraz dokumentacyjnych zostały zastosowane wypracowane i powszechnie przyjęte zasady oraz standardy metodyczne stanowiące rodzaj wytycznych. Łącznie przebadano 22 stanowiska, z których osiem uwzględniono w niniejszym opracowaniu jako stanowiska o wysokich walorach poznawczych. Pozyskane materiały pozwoliły określić chronologię użytkowania tych terenów przez grupy ludności od epoki kamienia po okres nowożytności.

Opracowanie zostało wykonane zgodnie ze standardami wypracowanymi w środowisku archeologów poznańskich skupionych wokół Instytutu Prahistorii UAM, IAE PAN, Fundacji *Patrimonium* oraz archeologów wrocławskich związanych z IAE PAN, korzystając również z doświadczeń innych ośrodków w przypadku zleceń przeprowadzenia analiz specjalistycznych zgromadzonego materiału.

Praca nad wynikami badań przebiegała dwuetapowo: na I etapie – dokonano klasyfikacji kulturowo-chronologicznej pozyskanych źródeł oraz przetworzono dokumentację terenową, ujednolicając jednocześnie system stosowanych zasad, na II etapie – w ramach zespołów badawczych poszczególnych uczestników Konsorcjum, przeprowadzono analizy i zinterpretowano zgromadzony materiał badawczy.

Publikacja składa się z trzech zasadniczych części:

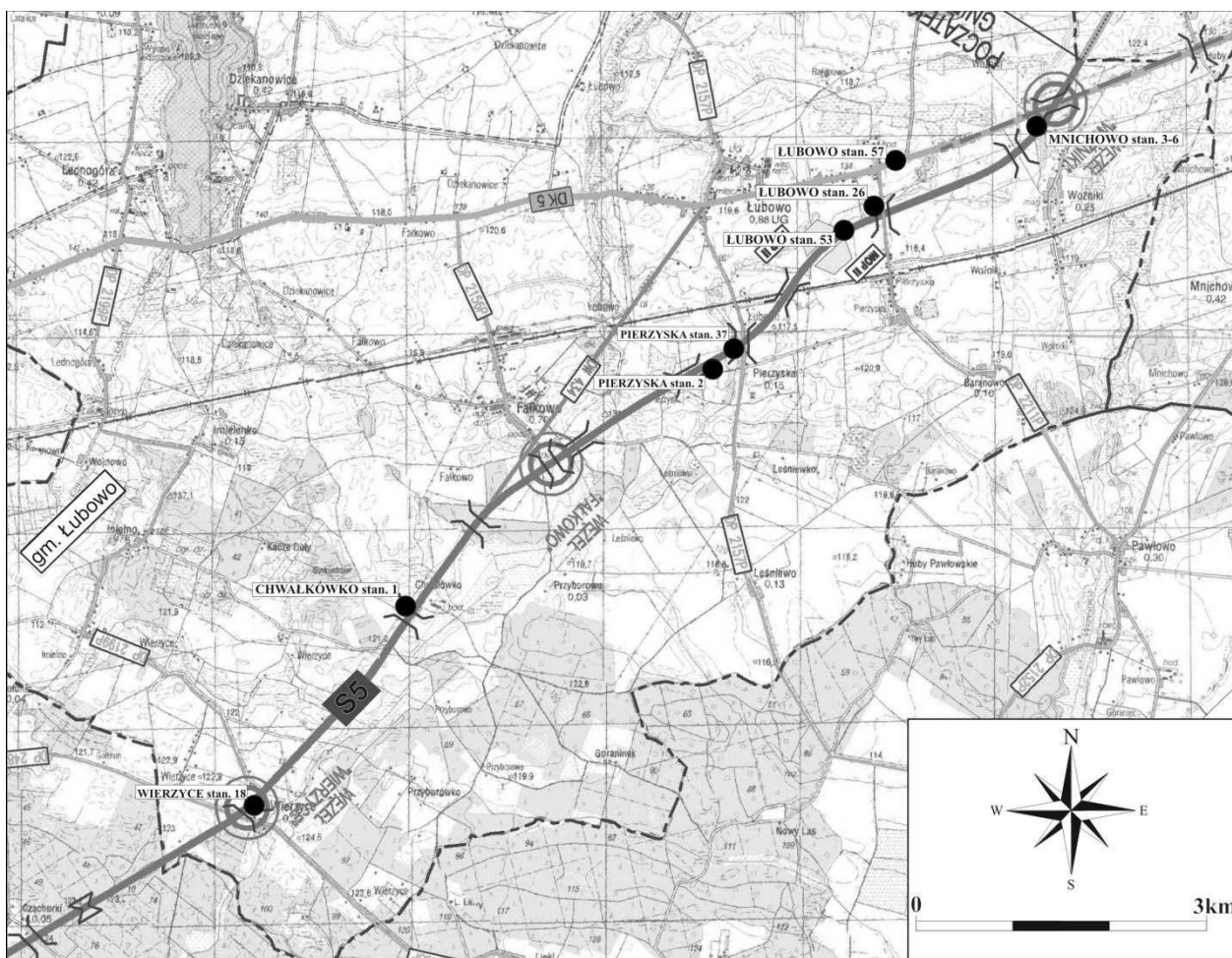
- I. Katalogu materiałów źródłowych, który w sposób skrótowy prezentuje najważniejsze dane dotyczące poszczególnych stanowisk uwzględnionych w ramach opracowania.
- II. Analiz kulturowo-historycznych dokonanych w ramach osobnych rozdziałów prezentujących wyniki badań na poszczególnych stanowiskach; każdy rozdział jest zaopatrzony w mapę rozplanowania stanowiska, ilustracje nieruchomych i ruchomych materiałów źródłowych oraz bibliografię.
- III. Analiz specjalistycznych.

Powyższe rozdziały poprzedzono krótkim wprowadzeniem dotyczącym zagadnienia dziedzictwa kulturowego i roli, jaką w jego ochronie odgrywają archeologiczne badania ratownicze, autorstwa redaktora niniejszego tomu prof. dr hab. Danuty Minty-Tworzowskiej.

Skróty użyte w publikacji

- EK – epoka kamienia
- HKT – horyzont kultury trzcinieckiej
- KAK – kultura amfor kulistych
- KŁ – kultura łużycka
- KP – kultura przeworska
- KPL – kultura pucharów lejkowatych
- KT – kultura trzciniecka
- M – mezolit
- MOP – młodszy okres przedrzymski
- NW – okres nowożytny
- OWR – okres wpływów rzymskich
- P – pradzieje
- PŚ – późne średniowiecze
- WSP – współczesność
- WŚ – wczesne średniowiecze

- GL – glina lekka
- PGL – piasek gliniasty lekki
- PGM – piasek gliniasty mocny
- PL – piasek luźny
- ŻP – żwir piaszczysty

Mapa 1. Mapa lokalizacji opracowanych stanowisk archeologicznych w pasie inwestycji drogi szybkiego ruchu S5 Gniezno-Poznań (odc. I. Gniezno-Czachurki)